

mu tu býti rozhodující. Ze znění dědické smlouvy zde jediné v úvahu přicházející, nelze odvoditi jiný logický výklad, než učinil rekursní soud.»

Pokud jde o legát dle dědické smlouvy, bylo rozhodnuto takto: »Dovolací rekurs M. B. zůst. vdovy shledává nejvyšší soud jen potud důvodným, že hledíc k okolnostem již uvedeným, nesouhlasí s právním názorem rekursního soudu, že 6.000 Kč se má vyplatiti vdovou M. B. z jejich tří čtvrtin pozůstalosti. Dle smlouvy dědické bylo smlouveno, že pozůstalý z manželů dostane veškerou pozůstalost a z ní vyplatí peněžitou částku 6.000 Kč zákonným dědicům zůstavitelovým. Když podle ustanovení § 1253 obč. zák. zákonní dědicové, tedy zde zákonná dědička, má dostati peněžitou hodnotu čisté čtvrtiny celé pozůstalosti, tedy mnohem více nežli částku 6.000 Kč, a naproti tomu pozůstalá vdova jí má tuto čistou čtvrtinu pozůstalosti vyplatiti, jest nutným logickým důsledkem toho, že zůstavitelova sestra A. B. jest oprávněna požadovati pouze čistou čtvrtinu pozůstalosti v penězích, v níž onen odkaz 6.000 Kč pro ni samou určený jest již obsažen. Vždyť tím dostává onu čtvrtinu čistou a nezátíženou ničím a odkaz byl zřejmě činěn v předpokladu, že vdova dostane celou pozůstalost jen proti vyplacení odkazu. Nárok zůstavitelovy sestry jest sice podle § 1253 obč. zák. a podle dědické smlouvy doplniti na celou čistou čtvrtinu pozůstalosti, avšak pro další nárok na 6.000 Kč přes tuto čtvrtinu není tu důvodu. To vysvětluje ze znění dědické smlouvy. Tím jediné splněna bude z dědické smlouvy zřejmá vůle zůstavitelé, který slovy »leč by o této sumě zanecháno bylo jiné platné pořízení poslední« dal najevo, že pokládá tento odkaz zákonným příbuzným za poslední pořízení, tedy poslední pořízení o tom, co mu ve smyslu § 1253 obč. zák. vyhrazeno zůstává k volnému pořízení.«

Názory soudních instancí, zejména pak soudu nejvyššího, nepokládám za docela přesvědčující, pokud popírají nárok na čtvrtinu in natura a pokud se týče výkladu o započtení legátů dle dědické smlouvy do oné čtvrtiny dle § 1253 a to z důvodů, jak jsou uvedeny v citovaných rekursech zůst. sestry, s jejichž obsahem se ztotožňuji, a pokud jde o řečený legát, z důvodů vyjádřených soudem rekursním.

Speciálně k rozhodovacím důvodům nejvyššího soudu dodávám jen ještě toto: Text návrhu nového občanského zákona ani důvodová zpráva k němu samozřejmě nemohou býti rozhodující a zůst. sestra to ani netvrdila. Dovolávala se jich pouze k cíli theoretického ověření svých vývodů. Neboť z oné důvodové zprávy je právě zřejmo, jaká je povaha čtvrtiny dle nynějšího § 1253 obč. zák. Výslovně se tam totiž konstatuje, že meritorně starý § 1253 vůbec nebude změněn, nýbrž, že se toliko jeho stylisace a formulace sestručňuje. Kdyby měl platiti názor, že nárok zákonných dědiců na onu čtvrtinu jest pouze nárokem obligačním, pak by za jisté tvůrčové osnovy nového občanského zákona a důvodové zprávy k němu nemohly užiti slov »§ 1253 obč. zákona byl in merito převzat do stručné formulace nového § 562«, — když osnova mluví již jen o »čtvrtině pozůstalosti«, z čehož jasně vyplývá pravidelný dědický nárok ke čtvrtině pozůstalosti (aliquotní universální succeſse). Změna domnělého nynějšího nároku obligačního v nárok povahy práva dědického, byla by nepochybně změnou in merito. K té však nedošlo a jest tedy zřejmo, že ona čtvrtina má i nyní za platnosti starého občanské-

ho zákona povahu výmínečného, modifikovaného nároku dědického a nikoliv obligačního.

Nejvyšší soud byl ke svému úsudku patrně také veden analogickým použitím předpisů o povinném dílu a legátech.

Než ale použití takové, ba vůbec jakékoliv analogie, ať přímo nebo nepřímou, jest zde nemožné, protože existuje docela jasné řešení podle zákona a třeba by toto zákonitě řešení nebylo časté a běžné (dosud to vůbec nebylo rozhodnuto), není to přece jen důvodem, aby se sáhlo k analogii, jež nemá opory v zákoně.

Rovněž logický výklad ze znění smlouvy dědické, kam se nesla vůle stran, dobře neobstojí, neboť nemůže naprosto rozhodovati znění smlouvy tam, kde jest kogentní a jasné ustanovení zákonné.

Ale naproti tomu jest možný i opačný logický výklad: v daném případě nejde o nějaké venkovské, domácí poslední pořízení, nýbrž o nikým nepopřenou, pravou a platnou dědickou smlouvu ve formě notářského spisu, tedy o bezvadnou veřejnou listinu. Platí-li tu zákonná domněnka pravosti, proč by nemohl býti přípustným předpoklad, že sepisující notář zachovával předpisy notářského řádu a že vysvětlil smlouvajícím účastníkům obsah § 1253 obč. zák. zejména pokud jde o ustanovení o volné čtvrtině in natura? A učinil-li tak (není to alespoň ničím vyvráceno a lze to tedy prozatím právě tak dobře tvrditi, jako nejvyšší soud kategoricky konstatuje k tomuto výkladu právě odporujícímu vůli stran), pak nelze než míti za to, že účastníkům bylo známo, že jeden po druhém nebudou vše děditi, zejména, že nebudou vše děditi in natura, neučiní-li o oné volné čtvrtině posledního pořízení; když se tak nestalo, nutno důsledně zastávati názor, že zůstavitel souhlasil, aby zákonní dědicové dělili jednu naturální čtvrtinu pozůstalosti.

Z toho všeho jest zřejmé, že odpovědi na otázku, jaká jest právní struktura volné čtvrtiny dle § 1253 obč. zák., mohou býti přece jen rozdílné, ba protichůdné.

Vzhledem k důležitosti celé věci předkládám tento článek k diskusi v Českém Právu.

Dr. MICHAL SLÁVIK:

Poplatky veřejného notára z pozůstalosti.

Podrobné sadzby za každý úkon, stanovené vládním nariadením č. 102/1923, požadujú v pozostalostnom pokračovaní sostavenie verejnonotárskeho účtu dakedy až o sedemdesiatych, najmenej však o dvadsiatych položkách. Toto predlžuje prácu verejného notára, odoberá čas kontrolujúcemu sudcovi, nejasné ustanovenia zapríčiňujú sťažnosti a obecenstvo vopred nie je informované o výške poplatku.

K tomuto ešte samé vládne nariadenie s jednej strany dost nebráni záujmy majetkove slabších a s druhej strany až príliš háji záujmy silnejších tried, keď nedostatočne (»bylo-li možno při jediném roku«, pol. 11/e) stanoví úhrnnú odmenu pri pozostalostiach len do 5.000 Kč a keď maximuje odmenu vo výške 2.500 Kč (pol. 11/f), čím i viac milionové pozostalosti sú úplne na roveň postavené s pozostalosťami 490.000 korunovými.

Podľa platného nariadenia verejnému notárovi za prejednanie pozostalosti prislúchajú asi tieto poplatky:

Pri hrubej hodnote pozostalosti nad 200 Kč včtetne do Kč	1.000	2.000	3.000	4.000	5.000	10.000	20.000	30.000
Prevzatie spisov od súdu (§§ 10, 12, pol. 14)	1	1	1	1	1	1	1	1
Zavedenie spisov do knihy a registru (pol. 16) 50 h × 2	1	1	1	1	1	1	1	1
Nápis na obal (pol. 16)	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5
Prečítanie spisov k informácii (pol. 5/f)	1	3	3	3	3	5	5	5
Záznam roku (pol. 16)	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5
Obsielka (pol. 11/e)	—	—	—	—	—	2	2	2
Doručenka (pol. 5/b, 11/a a 13)	—	—	—	—	—	2	2	2
Prevzatie doručeníek (pol. 14)	1	1	1	1	1	1	1	1
Prečítanie spisov účastníkom (pol. 5/f)	1	3	3	3	3	5	5	5
Prejednanie (pol. 11/e, 11/f)	30	40	50	60	70	100	150	200
Lustrovanie (pol. 11/k)	1	4	6	6	6	8	10	10
Zapisovateľ (pol. 11/e, pozn. č. 4)	—	—	—	—	—	12	12	12
Odpis zápisnice pre berný úrad (§ 8 XXIV/1881)	—	—	—	—	—	12	12	12
Vidimácie tohoto odpisu (pol. 4/a)	—	—	—	—	—	12	12	12
Odpis inventára pre berný úrad (§ 8 XXV/1881) 4 str. × 3 Kč	—	—	—	—	—	12	12	12
Vidimácia tohoto odpisu (pol. 4/a) 4 str. × 3 Kč	—	—	—	—	—	12	12	12
Osnova odovzdacieho usnesenia (pol. 11/h)	—	—	—	—	—	15	25	40
Osnova prevodného usnesenia (pol. 11/h)	—	—	—	—	—	15	25	40
Osnova výpisu zo zápisnice (pol. 11/h)	—	—	—	—	—	15	25	40
Odpis výpisu a usnesenia (§ 29 VII/1912 a § 10, pol. 13) 3 Kč × 6 exempl. × 3 str.	54	54	54	54	54	54	54	54
Výplnenie popl. výkazu (pol. 11/i)	—	—	—	—	—	16	25	40
Kolok na zápisnicu (§ 9)	5	5	5	5	5	5	5	5
Výlohy na blankety (§ 9)	6	6	6	6	6	6	6	6
Osnova oznamu výsledku (11/a, 11/f)	—	—	—	—	—	8	10	10
Odpis tohoto oznamu (pol. 13)	—	—	—	—	—	3	3	3
Odpis účtu (§ 15, pol. 13) 2 str. × 3 Kč	6	6	6	6	6	6	6	6
Kolok na účet (§ 9)	1	1	1	1	1	1	1	1
Záznam odchodu spisov (pol. 16)	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5
Vrátenie spisov súdu (pol. 14)	1	1	1	1	1	1	1	1
Prevzatie usnesenia (pol. 14)	1	1	1	1	1	1	1	1
Prečítanie usnesenia (pol. 5/f)	1	3	3	3	3	5	5	5
Záznam právoplatnosti (pol. 16)	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5
Prevzatie útrat (pol. 15)	1	1	1	1	1	1	1	1
	114	133	145	155	165	339	432	542
3% daň z obratu	3	3	4	4	4	9	12	16
Uhrnom	117	136	149	159	169	348	444	558

a tak ďalej za každých i len započatých 10.000 Kč viac o 50 Kč, najviac však 2.500 Kč.

Poznomenať treba, že sa tu jedná len o jedného účastníka (5 úradných exemplárov), iba o jeden rok, nie sú sem pojaté: druhý a ďalší záznam roku, ďalšie obsielky, vyhlášky, odročenie, druhé a ďalšie prejednanie, del'ba, doplnenie a oprava inventáru a odhadu, oprava úmrtného zápisu, vyhlásenie testamentu, odpis a preklad záveti, osobitná zápisnica a prevod na základe nej, cestovné atď. Teda toto sú minimálne sadzby.

Miesto bodov 11/e a 11/f navrhujem sadzby, ktoré v porovnaní so sadzbami vlád. nar. sú:

Hodnota pozostalosti Kč	Podl'a vl. nar. odmena Kč	Podl'a návrhu odmena Kč
200 — 1.000	117	60
1.000 — 2.000	136	80
2.000 — 3.000	149	110
3.000 — 4.000	159	140
4.000 — 5.000	169	170
5.000 — 10.000	348	300
10.000 — 20.000	444	450
20.000 — 30.000	558	550
30.000 — 40.000	609	600
40.000 — 50.000	660	650
50.000 — 60.000	711	700
60.000 — 70.000	762	750
70.000 — 80.000	813	800
80.000 — 90.000	864	850
90.000 — 100.000	915	900
100.000 — 150.000	1.170	1.200
150.000 — 200.000	1.425	1.400

Hodnota pozostalosti Kč	Podl'a vl. nar. odmena Kč	Podl'a návrhu odmena Kč
200.000 — 250.000	1.680	1.600
250.000 — 300.000	1.935	1.900
300.000 — 350.000	2.190	2.200
350.000 — 400.000	2.445	2.500
400.000 — 450.000	2.700	2.800
450.000 — 500.000	2.700	3.100

a tak ďalej za každých i len započatých 500.000 Kč viac o 250 Kč.

Za túto úhrnnú odmenu je povinný verejný notár vykonať všetky práce spojené s odovzdaním pozostalosti, menovite pri hodnote do 5.000 Kč všetky prejednanie bez ohľadu na ich počet a včtetne so všetkými hotovými výlohami okrem cestovného a inzertného, a pri hodnote nad 5.000 Kč prvé meritorné pojednávanie (sem nepatrí odročenie pred pojednávaním a nedostavenie sa všetkých účastníkov), v oboch prípadoch však bez ohľadu na počet účastníkov, strán zápisnic a vyhotovení, — ďalej všetky písomné práce (obsielky, doručenkyy, vyhlášky, zápisnice, lustrovanie, dožiadania, zprávy, výplnenie pozostalostného výkazu, doplnenie a opravu inventáru a úmrtného zápisu, osnovanie a odpísanie výpisu z pozostalostnej zápisnice, odovzdacieho a prevodného usnesenia, tlačivá, blankety, papier, iné písacie potreby atď.). — Mimo tejto sadzby prislúcha mu pri hodnote nad 5.000 Kč náhrada hotových výdavkov (kolkov, poštovného, doručného, cestovného, inzertného a pod.),

— daň z obratu, — za druhé pojednávání do 50.000 Kč viac o 50 Kč, do 100.000 Kč viac o 200 Kč, nad to viac o 500 Kč, — za tretie a každé ďalšie pojednávání do 50.000 Kč viac o 25 Kč, do 100.000 Kč viac o 100 Kč, nad to viac o 250 Kč, ak byly potrebné bez zavinenia verejného notára, avšak i vtedy sadzby druhého a ostatných ďalších pojednávanií úhrnom nemôžu prevyšovať pri hodnote do 50.000 Kč 100 Kč, do 100.000 Kč 400 Kč, nad to 1.000 Kč — za úkony z príkazu účastníkov (odročenie pri prejednaní považuje sa za meritorné pojednávání, del'ba, prevod na základe smluvy alebo osobitnej zápisnice atď.). — Odovzdá-li sa pozostalost pri hodnote do 5.000 Kč iure crediti, náleží mu polovica poplatkov.

Spolek notářů československých v Praze, čp. 561-II.

POZVÁNÍ

k řádné valné hromadě Spolku notářů československých,

která konati se bude

v neděli, dne 9. října 1932 o 10. hodině v Obec. domě v Praze, I, poschodí vlevo, síň čís. 2.

Pořad jednání:

1. Zahájení valné schůze předsednictvem.
2. Jednatelská zpráva (referent pan notář Dr. Jar. Heinitz)
3. Pokladniční zpráva (referent pan notář Jan Krajíček).
4. Zpráva o založení Spolku právníckého domu.
5. Volby dle § 6 stanov:
 - a) předsedy spolku,
 - b) 20ti členů Ústředního výboru,
 - c) 1 přehližitele účtů a náhradníka.
6. Stanovení členského příspěvku (§ 31 stanov).
7. Volné návrhy.

V Praze, dne 19. září 1932.

Za Spolek notářů československých:

Dr. Jaroslav Heinitz,
jednatel.

Dr. Václav Svoboda,
předseda

Z E D N E

Dne 25. července 1932 zemřel v Rychnově n. Kn. notář Lad. Kučera. Po jeho smrti objevily se různé nepořádky, které nelze přičísti pouze na vrub dlouhé nemoci notářově. Notářská komora královéhradecká vykonala ihned revisi a na pozůstalost notářovu uvalen konkurs, aby bylo zabráněno exekucím. Musí býti snahou celého našeho stavu, aby tato ošklivá aféra, která je s to ohroziti celý náš stav, byla všemi prostředky urovnána. Za tím účelem podniknuty byly již případné kroky, jak komorou Královéhradeckou tak i Pražskou u ministerstva spravedlnosti i lze doufati, že vše bude urovnáno ke spokojenosti poškozených klientů. Zemřelý notář byl povahy mírné, byl v okresu svém všeobecně vážen, byl velice skromný a střídmy, i jest ku podivu, že došlo k takovým koncům při značné a výnosné agendě. Z případu toho jest zřejmo, jak důležité jest vládní nařízení ze dne 14. září 1928 čís. 160 Sb. z. a nař., kterým uložena jest notářům povinnost vésti zvláštní depositní deník.

Klademe proto na srdce všem kolegům, aby tento deník řádně vedli a bude na notářských komorách, aby co nejpřísněji dohlížely na řádné vedení, zapisování a uschování deposit. Musí se tak díti bez velkého ohledu a bez pardonu, neboť jest v sázce čest a důstojnost celého našeho stavu.

Důležité rozhodnutí. Okresní soud v P. pověřil notáře co soudního komisaře, aby prozkoumal pozůstalostní výkazy, předložené dědicem, zastoupeným advokátem a přisoudil za prozkoumání to notáři jako soudnímu komisaři odměnu 450 Kč. — Ke stížnosti dědicově do tohoto usnesení krajský soud civilní v Praze jako soud rekursní usnesení ze dne 21. dubna 1932 R II 134/32/28 odmítl a napadené usnesení potvrdil, uznáv, že okresní soud měl právo postoupiti výkazy pozůstalostní notáři co soudnímu komisaři k prozkoumání a že notář za práci tu byl oprávněn účtovat útraty, jejichž výše byla uznána za přiměřenou.

Nový notářský řád a advokátní řád. Ministerstvo spravedlnosti zaslalo 14. července 1932 všem notářským komorám a spolku našemu opětně přepracovanou osnovu nového notářského řádu a současně i osnovu advokátního řádu, vyžádávši si o nich posudek, ačkoliv důležité tyto řády byly doručeny v době neivětších prázdnin, kdy všechno dlelo na dovolené, přece komora Pražská i Spolek ujaly se ihned věci, vedoucí činitelé přerušili své dovolené, osnovu zaslána též všem odborům spolkovým a svolána anketa a sepsán ihned posudek o obou řádech, který také byl již zaslán ministerstvu spravedlnosti. O nastalých změnách zatím nereferujeme, poněvadž bude svolána nová porada u ministerstva spravedlnosti, takže jsou možné ještě změny. Podle doslechu má ministerstvo úmysl nové řády: notářský i advokátní předložit současně sněmovně v podzimním zasedání.

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáty notářství Dra Jana Aldorfa notářem ve Vysokém n. J. a Dra Vladimíra Kmonička notářem v České Skalici.

Knihy redakci zasláné.

»Československý zákon směnečný«, druhé, zcela nově přepracované a doplněné vydání, od univ. prof. JUDr. Frant. Roučka. — Toto druhé vydání je nevyhnutelnou pomůckou i pro ty, kdož mají vydání první, neboť je v něm nejen nově a velmi podrobně zpracován výklad celého čl. směnečného zákona, nýbrž i přičiněny jsou zejména pro praxi velmi důležité doplňky.

Z četných doplňků uvádíme zejména trojí. Předně zevrubně vyřešeny a odůvodněny jsou všechny sporné otázky, které se v praxi naskytly. Za druhé, přiřazena je veškerá judikatura zejména nejv. soudu čl., pojící se k novému směnečnému zákonu. Za třetí, vpracována jest nová literatura směnečně právní i zcela speciální, vpracováno jest pozdější zákonodárství, jakož i výnosy a sdělení z Věstníku ministerstva spravedlnosti.

Nelze přehlédnouti, že knihy Roučkovy se často přímo dovolává nejvyšší soud ve svých rozsudkových rozhodnutích (na př. sb. Vážný č. 9272, 9273, 9274, 9312, 9438, 9682, 9736, 9784, 9812, 9896, 10620, 10720, 10863, 10989 a j. v.). Kniha jest opatřena jednak dodatkem o cizích právech směnečných (zejména právo rakouské, maďarské, německé, francouzské a anglické), dále dodatkem s četnými vzorci směnečně právních, jakož i vzorci různých směnečných prohlášení a konečně novým dodatkem, obsahujícím důležité pokyny pro výklad zákona. Judikatura jest plně vyčerpána nejen z jednotlivých sbírek, nýbrž i z jednotlivých časopisů, jakož i soukromých poskytnutí a jest nejen připojena k jednotlivým paragrafům, nýbrž i zpracována ve zvláštním seznamu.

Kontinuita s právem dříve platným jest udržena u všech paragrafů odkazy, jak na býv. rakouský, tak i na býv. uherský zákon směnečný.

Autorem knihy jest sám autor původní osnovy čl. zákona směnečného. Kniha vyšla ve známé sbírce »Komentované zá-